

Hvordan sikre deg at du benytter seriøse håndverkere?

1. Velg seriøs arbeidskraft

Dette er en veileder fra satsingen "Tett på Stavanger", som er et samarbeid mellom Skatteetaten, Arbeidstilsynet og Stavanger kommune. Målet er å hjelpe innbyggerne i Stavanger med å velge seriøs arbeidskraft. Fordelen for deg kan bety at du ikke mister klagerett, at du unngår merkostnader, unngår medansvar, og risiko for forsinkelse reduseres m.m.

Vi ønsker å gi deg noen verktøy slik at du som privat byggherre eller forbruker kan sikre deg på best mulig måte.

Brudd på lover og forskrifter kan føre til forsinkelser, merkostnader og sanksjoner. Det er du som bestemmer hvordan du vil ha det.

2. Reduser risiko ved å stille krav til dine håndverkere

Når du skal bygge ut eller pusse opp i ditt hjem, kan du stå overfor mange utfordringer. Allerede ved kontraktinngåelsen bør du være bevisst på dette.

Du kan blant annet undersøke:

- www.handlehvitt.no
- At du får gyldig faktura og kontrollerer denne
- At du har krav på å betale via bank
- Arbeidsliste og HMS-kort
- Sentral godkjenningsordning
- Seriøse aktører i alle ledd

2.1 handlehvitt.no

handlehvitt.no er en nettside som veileder deg til å velge seriøse håndverkere. Gå inn her og ta firmasjekken:

<http://www.handlehvitt.no/>

2.2 Få gyldig faktura og kontroller denne

Du har krav på gyldig faktura. Dette er et viktig dokument på jobben som er gjort. Denne er det viktig at du kontrollerer. Fakturaen skal ha riktig selskapsnavn, riktig dato og riktig organisasjonsnummer. Før organisasjonsnummeret skal det stå bokstavene MVA. Foretak med omsetning over 50.000, skal være momsregistrert. I tillegg skal det stå på faktura hva betalingen gjelder og eventuelt antall timer som er gått med på jobben, hvis ikke det er avtalt en fastpris.

2.3 Betal via bank

Du bør betale via bank og ikke kontant. Da står du sterkere i reklamasjons- og klagesaker, og du slipper

ansvar for andres skattegjeld.

2.4 Mannskapsliste, HMS-kort

Byggherre/hovedentreprenør har ansvaret for alle på byggeplassen og at alle har gyldig HMS-kort. Kortet gir en bekreftelse på at arbeidstakerne er lovlig registrert og har arbeidstillatelse. Hensikten er å identifisere både hvem arbeidstakeren er og hvem de arbeider for.

Det er arbeidsgivers ansvar å sørge for at arbeidstaker og den som er satt til å lede arbeidet, har gyldig HMS-kort.

Firmaet/håndverkeren har ansvar for en oppdatert mannskapsliste over alle som til enhver tid jobber hos deg.

Som en del av din kontroll kan et alternativ være å gjennomføre stikkprøver for å sikre at arbeidstakerne

har gyldig HMS-kort.

Enkeltpersonforetak (også de som driver alene) skal ha HMS-kort.

Firma/håndverkere som kun tilbyr sine tjenester i privatmarkedet er også omfattet av plikten til å utstyre sine arbeidstakere og seg selv med HMS-kort.

<https://jobbkort.no/byggekort/>

2.4.1 Skal noen jobbe i høyden?

Medfører arbeidet som er tenkt utført at noen må jobbe i høyden? Det vil si over to meter over bakken?

Stige er i utgangspunktet kun tillatt for adkomst og ikke for å utføre arbeid fra. Har du tenkt på hva du trenger å vite? Er det for eksempel planlagt bruk av stilas eller lift? Dette må du

vite for å kunne velge en virksomhet som vil utføre arbeidet på en så trygg måte at det er lite sannsynlig at noen faller ned og skader seg på eiendommen din.

<https://www.arbeidstilsynet.no/tema/arbeid-i-hoyden/>

2.5 Sentral godkjenningsordning

Gjennom å benytte et foretak som er registrert i sentral godkjenningsordning vet du at foretaket har kompetanse, erfaring og systemer som er tilpasset foretakets aktivitet i byggenæringen. Fra 1. januar 2016 skal nye tilleggsvilkår vise at foretaket driver seriøst og lovlydig og at det:

- Har riktig kompetanse til å utføre oppdrag i byggesaker
- Oppfyller de lovpålagte kravene til drift
- Har betalt skatter og avgifter

Les mer: <https://dibk.no/Sentral-godkjenning/>

Dette reduserer risiko for svart arbeid, forsinkelser, dårlig utført arbeid, konkurser og dårlig styring.

2.5.1 Fagbrev og referanser

Det finnes seriøse aktører som ennå ikke er registrert i sentral godkjenningsordning. Det er da lurt å stille flere spørsmål til håndverkeren:

- Hva er grunnen til at håndverkeren ikke har registrert seg i sentralt godkjenningsregister?
- Har bedriften nødvendig kompetanse ut fra hva som kreves?
- Har bedriften ansatte med fagbrev?
- Har håndverkeren gode referanser fra tidligere jobber?
- Er firma/håndverkeren registrert i brønnøysundregisteret og momsregisteret?

Du kan også søke opp bedriften på proff.no eller lignende. Er informasjonen tillitsvekkende?

2.6 Seriøse aktører i alle ledd

Ved kontraktsinngåelsen bør du kreve at firmaet gir deg en løpende oversikt over hvilke underentreprenører som skal utføre arbeidet. Elektrikeren og rørleggeren kan være innleid og styrt av det firmaet du har inngått kontrakt med. Har du sikkerhet for at de er seriøse, har de sentral godkjenning, HMS-kort osv?

3 Kontrakt

3.1 Skriv alltid kontrakt med håndverkere

Det er du som må spesifisere arbeidet. Jo mer nøye du har spesifisert hva håndverkeren skal gjøre, jo bedre står du rustet til å møte en eventuell konflikt.

I kontrakten bør du derfor best mulig forklare hva

arbeidet går ut på, og hva som er det ønskede resultatet.

Hvis du spesifiserer sluttresultatet kan ikke håndverkeren kreve ekstra betalt for uforutsette kostnader.

Eksempler på innhold i kontrakt: Hva skal gjøres, tidsfrist, enighet om pris, krav om gyldig HMS-kort, oversikt

over underleverandører osv.

For mer informasjon, se Forbrukerrådet:

<https://www.forbrukerradet.no/kontrakter/handverkertjenester/kjop-av-handverkertjenester/>

4 Medansvar for håndverkerens skatter og avgifter

4.1 Ansvarsregelen

Dersom du som forbruker gir oppdraget til en som jobber svart, kan du bli ansvarlig for håndverkerens skatter og avgifter. Du kan unngå dette ved å betale via bank.

5 I hvilke registre kan du sjekke om håndverkeren er registrert?

5.1 Brønnøysundregisteret

For å kunne drive virksomhet i Norge man være registrert i Brønnøysundregisteret og ha fått tildelt et organisasjonsnummer. Dette er for å kunne betale skatter og avgifter, men også for at tilsynsetater kan kontrollere og gi godkjenninger. Virksomheten må også være registrert for å kunne betale lønn til sine ansatte.

Ta firmasjekken gjennom nettsiden
<http://www.handlehvitt.no/>

5.2 MVA-registeret

Næringsdrivende skal registreres i merverdiavgiftsregisteret når omsetning har oversteg 50 000 kroner.

I Brønnøysundregisteret vil du under "nøkkelopplysninger" finne

informasjon om selskapet er registrert i MVA-registeret.

6 Byggesøknad

Byggearbeider på egen eiendom er i utgangspunktet søknadspliktig, men flere tiltak er unntatt søknadsplikt. Det betyr at den enkelte selv må ta ansvar. Del kan være vanskelig å tolke krav og regler knyttet til et konkret byggetiltak på egen tomt, og byggesakskontoret tilbyr derfor å vurdere søknadsplikten. Du kan også be om en forhåndskonferanse.

For mer info, se
<https://www.stavanger.kommune.no/bolig-og-bygg/>

6.1 Byggesøknad

Hvordan skrive en byggesøknad?

<https://www.stavanger.kommune.no/bolig-og-bygg/skal-du-bygge/hvordan-soker-du/#byggesaksskjemaer>

